

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJUI AB „LTG INFRA“ NUSTATYTO ĮPAREIGOJIMO NETINKAMO VYKDYMO

2025 m. gegužės 22 d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos taryba (toliau – Taryba), susidedanti iš Tarybos pirmininkės Jūratės Šovienės, Tarybos pirmininko pavaduotojo Dariaus Kuliešiaus ir Tarybos narių Kristinos Mikoliūnienės, Giedriaus Pūro ir Vyganto Vaitkaus, sekretoriaujant Nadeždai Meciejevskai 2025 m. gegužės 22 d. posėdyje rašytinės procedūros tvarka išnagrinėjo klausimą dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo AB „LTG Infra“ (adresas: Geležinkelio g. 2, Vilnius, kodas Juridinių asmenų registre 305202934) (toliau – valdytojas) Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) direktoriaus 2021 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. (1.9E)1V-7 „Dėl AB „LTG Infra“ veiksmų, susijusių su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimu“ (toliau – 2021 m. sausio 6 d. RRT direktoriaus įsakymas), iš dalies pakeisto RRT direktoriaus 2022 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. (1.9E)1V-142 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2021 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. (1.9E)1V-7 „Dėl AB „LTG Infra“ veiksmų, susijusių su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimu“ pakeitimo“ (toliau – 2022 m. vasario 24 d. RRT direktoriaus įsakymas), 3.4 papunktyje nustatyto įpareigojimo, iš dalies pakeisto 2022 m. vasario 24 d. įsakymo 1.2 papunkčiu, netinkamo vykdymo ir sankcijos skyrimo.

Taryba n u s t a t ė :

(1) 2021 m. sausio 6 d. RRT direktoriaus įsakymo 3.4. papunkčiu, kuris iš dalies buvo pakeistas 2022 m. vasario 24 d. RRT direktoriaus įsakymo 1.2. papunkčiu, be kitų įpareigojimų, valdytojas buvo įpareigotas parengti ir iki 2022 m. birželio 1 d. pateikti RRT geležinkelio įmonėms (vežėjams) (toliau – vežėjai) skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų (toliau – pajėgumai) faktinio panaudojimo vertinimo ir apskaitos aprašo projektą, pagal kurį skirtų pajėgumų panaudojimo apskaita (toliau – pajėgumų panaudojimo apskaita) būtų vykdoma atsižvelgiant į geležinkelių transporto eismo organizavimo informacinių sistemų duomenis, užtikrinant tikslių ir atsekamų duomenų apie vežėjams skirtų pajėgumų faktinį naudojimą, kaupimą ir teikimą. Vežėjams skirtų pajėgumų faktinio panaudojimo vertinimo ir apskaitos aprašą, įvertinus RRT pastabas, patvirtinti ir pradėti taikyti ne vėliau nei nuo 2023 m. gruodžio 10 d. (toliau – įpareigojimas).

(2) Atsižvelgdama į 2021 m. sausio 6 d. RRT direktoriaus įsakyme valdytojui nustatytų įpareigojimų pobūdį ir siekdama įvertinti jų vykdymą, RRT 2024 m. birželio 12 d. raštu Nr. 1B-1782 informavo valdytoją apie patikrinimo pradėjimą. RRT 2024 m. liepos 25 d. raštu Nr. 1B-2135; 2024 m. rugsėjo 13 d. raštu Nr. 1B-2517 ir 2024 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. 1B-3009 prašė valdytojo pateikti su minėtų įpareigojimų vykdymu susijusią informaciją, duomenis, apimančius 2024 m. sausio–kovo mėn. (toliau – nagrinėjamas laikotarpis) ir paaiškinimus.

(3) Valdytojas per 2024 m. liepos – gruodžio mėn. laikotarpį, atsakydamas į šio nutarimo 2 pastraipoje nurodytus RRT raštus, teikė duomenis, informaciją, dokumentus bei paaiškinimus (toliau – valdytojo pateikta informacija)¹, apimančius nagrinėjamą laikotarpį.

(4) RRT atlikdama valdytojui nustatytų įpareigojimų vykdymo patikrinimą, papildomai kreipėsi į penkis vežimo geležinkelių transportu veiklą faktiškai vykdžiusius vežėjus² dėl informacijos, susijusios su pajėgumų naudojimu, pateikimo. RRT gavo atsakymus iš keturių vežėjų³. Vežėjai nenurodė jokių esminių problemų ir teigiamai vertino valdytojo lankstumą sudarant vežėjo traukiniams galimybę pagal skirtą pajėgumą vykti kitu, nei buvo numatyta tarnybiniam traukiniui tvarkaraštyje (toliau – TTT), laiku, pvz., AB „LTG Cargo“ (toliau – „LTG Cargo“) nurodė, kad traukinių išvykimo lankstumas – 24 val. anksčiau arba vėliau skirto pajėgumo išvykimo laiko – yra pageidautinas, UAB „Gargždų geležinkelis“ (toliau – „Gargždų geležinkelis“) taip pat nurodė, kad valdytojo lankstumas šiuo atžvilgiu yra pageidautinas, tačiau pažymėjo, kad kompensacijos už jo traukinių vykimo vėlinimą dėl kitų traukinių vėlavimo jam nėra mokamos.

(5) Atlikus valdytojo ir vežėjų pateiktos informacijos bei Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2020–2021 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų, Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2021–2022 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų, Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2022–2023 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų ir Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2023–2024 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų patikrinimą ir vertinimą, kiek tai susiję su RRT nustatytų įpareigojimų vykdymu, 2025 m. kovo 7 d. RRT Geležinkelių ir pašto reguliavimo grupės patarėjas Rūtenis Vanagas (toliau – RRT pareigūnas) parengė tarnybinį pranešimą „Dėl atlikto viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui AB „LTG Infra“ nustatytų įpareigojimų, susijusių su viešosios geležinkelių infrastruktūros panaudojimu, įvykdymo patikrinimo ir nustatyto netinkamo įpareigojimų vykdymo“ (toliau – Tarnybinis pranešimas). Tarnybiniame pranešime nurodyta, kad valdytojas netinkamai vykdė įpareigojimą, todėl siūlytina inicijuoti veiksmus, kuriais valdytojas būtų skatinamas ištaisyti netinkamą įpareigojimo vykdymą.

(6) Remdamasis Tarnybiniu pranešimu bei vadovaudamasis Sankcijų už geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo sprendimų nevykdymą skyrimo ir šių sankcijų dydžio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. 1114 „Dėl Sankcijų už geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo sprendimų nevykdymą skyrimo ir šių sankcijų dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų skyrimo aprašas) 3–4 punktais, RRT pareigūnas parengė ir 2025 m. kovo 13 d. Tarybai perdavė teikimą „Dėl sankcijos skyrimo“ (toliau – Teikimas).

(7) Teikimo 13.1 papunktyje dėl įpareigojimo vykdymo nurodyta, kad valdytojas patvirtino Aprašą⁴, bet Aprašas turi trūkumų. Teikimo 13.2.1 papunktyje pažymėta, kad valdytojas taiko Aprašą, bet jo taikymas taip pat turi trūkumų. Atitinkamai Teikimo 14 punkte, atsižvelgiant į minėtus

¹ 2024 m. liepos 12 d. raštas Nr. SD-PAJ(INFRA)-55/2024, 2024 m. liepos 19 d. raštas Nr. SD-PAJ(INFRA)-62/2024, 2024 m. rugpjūčio 12 d. raštas Nr. SD-PAJ(INFRA)-75/2024, 2024 m. spalio 11 d. raštas Nr. SD-PAJ(INFRA)-101/2024, 2024 m. spalio 21 d. raštas Nr. SD-PAJ(INFRA)-110/2024, 2024 m. lapkričio 29 d. raštas (be siuntėjo registracijos numerio, RRT registracijos Nr. (71.6Mr)2B-5370), 2024 m. gruodžio 12 d. el. pašto pranešimas ir 2024 m. gruodžio 20 d. el. pašto pranešimas.

² 2024 m. rugsėjo 16 d. raštais Nr. (71.6Mr)1B-2531, Nr. (71.6Mr)1B-2532, Nr. (71.6Mr)1B-2533, Nr. (71.6Mr)1B-2534 ir Nr. (71.6Mr)1B-2535, atitinkamai adresuotiems AB „Akmenės cementas“, AB „LTG Cargo“, UAB „Transachema“, UAB „Gargždų geležinkelis“ ir UAB „LTG Link“.

³ AB „LTG Cargo“ 2024 m. spalio 11 d. raštas Nr. SD(CARGO)-1539/2024, AB „Akmenės cementas“ 2024 m. spalio 14 d. raštas Nr. 24-189, UAB „Gargždų geležinkelis“ 2024 m. spalio 14 d. raštas Nr. 285 ir UAB „LTG Link“ 2024 m. spalio 14 d. raštas Nr. SD(LINK)-402/2024.

⁴ Skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo vertinimo ir apskaitos tvarkos aprašas, patvirtintas Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2023–2024 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų 20 priede (toliau – Aprašas)

trūkumus, suformuota išvada, kad 3 iš 4 nustatytų įpareigojimų yra įvykdyti tinkamai ir vienas įpareigojimas yra vykdomas netinkamai, nes:

(7.1) Aprašas turi tam tikrų taisytinų trūkumų:

(7.1.1) tikslinga išplėsti Aprašo paskirties aprašymą, nurodant, kokiais konkrečiais tikslais tvarkoma pajėgumų panaudojimo apskaita ir atliekamas pajėgumų panaudojimo vertinimas, t. y. kam naudojami pajėgumų apskaitos duomenys ir pajėgumų panaudojimo vertinimo rezultatai;

(7.1.2) nėra aišku, ką reiškia „traukinys nevažiavo“, ar tam, kad važiavimas būtų laikomas įvykusi, turi būti įvykdyti, kokie nors skirtų pajėgumo parametrai, pvz., nuvažiuotas tam tikras atstumas, išvykta iš skiriant pajėgumą numatytos pradinės išvykimo vietos ar pan.;

(7.1.3) Aprašo 5 punkte nurodytas kriterijus „traukinys pagal skirtą pajėgumą, kuriam numatytas traukinio važiavimo laikotarpis ilgesnis nei 1 (viena) diena, nevažiavo bent vieną kartą“, apibrėžtas nevienareikšmiškai, nes galima suprasti, kad kalbama apie atvejus, kai traukinio vieno važiavimo trukmė yra ilgesnė nei viena diena (toks neaiškumas kilo vienam iš vežėjų);

(7.1.4) rekomenduotina skirtingose valdytojo informacinėse sistemose neregistruoti ir nenaudoti skirtingų duomenų apie tą patį dalyką – tie patys pajėgumų panaudojimo duomenys turėtų būti naudojami visais susijusiais tikslais, pvz., visiems užmokesčiams už naudojimąsi viešąją geležinkelių infrastruktūra (toliau – infrastruktūra), o ne tik užmokesčiui už skirtus, bet nepanaudotus pajėgumus apskaičiuoti, taip pat statistinėms ataskaitoms teikti, todėl siūlytina į Aprašo III dalį „Skirtų pajėgumų panaudojimo apskaitos duomenų šaltiniai“ įtraukti atitinkamą nuostatą dėl pajėgumų panaudojimo apskaitos duomenų nuoseklumo ir vieningo naudojimo visais susijusiais tikslais;

(7.1.5) nėra aišku, kokia išraiška registruojami duomenys pagal Aprašo 13.17–13.20 papunkčius (atitinkamuose Aprašo papunkčiuose nurodoma kad tai „duomenys apie skirtų pajėgumų panaudojimą <...>“), todėl siūlytina patikslinti, kokio tipo duomenys registruojami pagal minėtus Aprašo papunkčius. Be to, jei įmanoma, rekomenduotina naudoti ne kelis atskirus, o vieną bendrą duomenų rinkinio elementą (rodiklį), skirtą geležinkelių transporto paslaugos pobūdžiui nurodyti, pvz., pagal prioriteto kriterijus, nustatytus teisės akte, kuriuo reglamentuojamas pajėgumų skyrimas perpildyta paskelbtoje infrastruktūros dalyje, ir (arba) pagal kitus svarbius požymius, pvz., naudojamus statistinių duomenų teikimo tikslais. Tai ateityje leistų išvengti naujų duomenų rinkinio elementų kūrimo (ar nereikalingų naikinimo) pasikeitus susijusiems teisės aktams;

(7.1.6) Aprašo 16 ir 18–20 punktuose skirtų pajėgumų panaudojimo vertinimai aprašyti abstrakčiai, nurodant tik tiek, kad lyginami tam tikri planiniai ir faktiniai duomenys, tačiau nėra aišku, kokia yra Aprašo 11, 12 ir 13 punktuose nurodytų duomenų tarpusavio palyginimo rezultato įtaka galutiniam (bendram) pajėgumų panaudojimo vertinimo rezultatui pagal kiekvieną iš Aprašo 16 ir 18–20 punktuose aprašytų vertinimų. Iš Aprašo 4–7 punktų manytina, jog pakanka, kad traukinys pagal skirtą pajėgumą bet koku atitinkamos paros laiku nuvažiuotų bent kokią nors atstumą, kad planuotas važiavimas būtų laikomas įvykusi, tačiau Aprašo 16 punkte nurodyta, kad lyginami visi Aprašo 11–13 punktuose nurodyti duomenys. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Aprašo 16 ir 18–20 punktuose išsamiau ir tiksliau aprašyti, kaip atliekamas vertinimas, įskaitant tai, kokie duomenys ir kaip lemia pajėgumo panaudojimo fakto ar lygio vertinimo rezultatą. Nėra aišku, kokia išraiška registruojami duomenys pagal Aprašo 18.11–18.14 ir 20.12–20.15 papunkčius, todėl siūlytina pakoreguoti tų duomenų aprašymą ir registravimą;

(7.2) Aprašas taikomas (t. y. pajėgumų panaudojimo apskaita tvarkoma), bet pajėgumų panaudojimo apskaitoje registruojami ne visi pagal Aprašą registruotini duomenys. RRT vertinimu, trūkstami duomenys, pvz., traukinio neto masė, vežto krovinio rūšis, krovinių vežimo maršruto pobūdis (tarptautinis, vietinis ir kt.) reikalingi siekiant užtikrinti tinkamą pajėgumų panaudojimo vertinimą, užmokesčių už naudojimąsi infrastruktūra apskaičiavimo skaidrumą ir patikimumą, statistikos tikslumą bei nuoseklumą ir apskritai visų įvairiais tikslais valdytojo naudojamų duomenų,

susijusių su infrastruktūros naudojimu, skaidrumą, vientisumą, išsamumą, patikimumą ir nuoseklumą;

(7.3) pajėgumų panaudojimo apskaitoje yra (keletas) atvejų, kai faktiniai traukinių ilgio duomenys yra netikslūs;

(7.4) pajėgumų panaudojimo apskaitoje yra (keletas) atvejų, kai pajėgumas laikomas panaudotu, nors visiškai nesutampa planuotas ir faktinis traukinio maršrutai;

(7.5) valdytojas netinkamai taikė Aprašą, kiek tai susiję su pajėgumų nenaudojimo reguliarumo vertinimu, ir atitinkamai priėmė netinkamus sprendimus dėl vežėjų [redacted] mokėtino užmokesčio už reguliarių pajėgumų nenaudojimą;

(7.6) pajėgumų panaudojimo ataskaitoje ir kompensacijų už panaikintus pajėgumus ataskaitoje yra tarpusavyje susijusių duomenų nesutapimų (183–239 atvejai).

(8) Teikime už valdytojo įpareigojimo netinkamą vykdymą, siūlyta valdytojui skirti pusę didžiausios baudos, numatytos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – Kodeksas) 7¹ straipsnio 3 dalies 1 punkte.

(9) Vadovaudamasi Sankcijų skyrimo aprašo 5 punktu, Taryba 2025 m. kovo 13 d. protokoliniu nutarimu Nr. TP-35 pritarė Teikimui ir inicijavo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą valdytojo atžvilgiu.

(10) RRT 2025 m. kovo 18 d. raštu Nr. 1B-676 „Pranešimas apie inicijuotą pažeidimo nagrinėjimo procesą ir kvietimas atvykti į posėdį“ išsiuntė valdytojui Teikimą susipažinti ir vadovaudamasi Sankcijų skyrimo aprašo 6 punktu, prašė ne vėliau, kaip per 20 darbo dienų nuo šio rašto gavimo dienos, pateikti įrodymus ir paaiškinimus, kurie būtų reikšmingi klausimui dėl sankcijos skyrimo tinkamo išnagrinėjimo. Tuo pačiu raštu RRT informavo valdytoją apie 2025 m. gegužės 13 d. numatytą sankcijos skyrimo nagrinėjimo neviešą posėdį (toliau – Posėdis), į kurį valdytojo atstovai kviečiami atvykti.

(11) RRT gavo valdytojo 2025 m. balandžio 16 d. raštą Nr. SD-PAJ(INFRA)-23/2025 „Dėl „LTG Infra“ paaiškinimų pažeidimo nagrinėjimo procese pateikimo“, kuriame pateikta valdytojo pozicija dėl Teikime konstatuotų aplinkybių ir pažeidimo (toliau – Paaiškinimai). Kartu su Paaiškinimais valdytojas pateikė detalizuotus paaiškinimus su įrodymais dėl sankcijos skyrimo (toliau – detalizuoti paaiškinimai).

(12) Paaiškinimuose valdytojas nurodo, kad RRT atliekant įpareigojimų vykdymo patikrinimą, valdytojas bendradarbiavo, teikė visą RRT prašomą patikrinimui reikalingą informaciją ir paaiškinimus. Valdytojo teigimu, jis įgyvendino priemones, užtikrinančias 2021 m. sausio 6 d. RRT direktoriaus įsakyme, kuris iš dalies buvo pakeistas 2022 m. vasario 24 d. RRT direktoriaus įsakymu, nustatytą įpareigojimų vykdymą. Valdytojas teigia, jog jo Paaiškinimai patvirtina, kad jis sutinka su didžiąja dalimi patikrinimo metu nustatytų trūkumų, kuriuos, pasak valdytojo, nulėmė žmogiškasis faktorius arba valdytojo naudojamų sistemų klaidos. Valdytojas nurodo, kad klaidoms ištaisyti yra suplanuotos laike apibrėžtos priemonės, užtikrinančios 2021 m. sausio 6 d. RRT direktoriaus įsakyme, kuris iš dalies buvo pakeistas 2022 m. vasario 24 d. RRT direktoriaus įsakymu, nustatytą įpareigojimų įvykdymą pilna apimtimi. Valdytojas teigia, jog Teikime konstatuotas įpareigojimo netinkamas vykdymas nesukėlė žalos ir tai, valdytojo vertinimu, patvirtina Teikime nurodyta aplinkybė „tiesioginės žalos kitiems subjektams ar apskritai geležinkelių transporto paslaugų rinkai nenustatyta“. Valdytojo vertinimu, yra pagrindas Teikime nustatytą įpareigojimo netinkamą vykdymą, vertinti kaip mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą, atitinkamai, Kodekso 7¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto ir Sankcijų skyrimo aprašo 32 punkto pagrindu skirti valdytojui įspėjimą.

(13) Valdytojas teigia, jog nėra gavęs jokių skundų iš asmenų, kuriems yra taikoma skirtų pajėgumų apskaita, dėl kilusios žalos. Paaiškinimuose taip pat nurodyta, kad Aprašas buvo pradėtas

taikyti tik nuo 2023–2024 m. TTT įsigaliojimo, įgyvendinus Kodekso⁵ pakeitimus ir jame 29¹⁰ straipsniu nustatčius skirtų pajėgumų panaudojimo institutą. Valdytojo teigimu, ši aplinkybė yra svarbi įvertinus ir tai, kad pagal nurodytą reglamentavimą Aprašas buvo pradėtas taikyti 2023 m. gruodžio 9 d., kai RRT patikrinimas buvo pradėtas 2024 m. birželio 12 d., kas, valdytojo teigimu, reiškia, jog buvo praėjęs palyginti neilgas laiko tarpas, per kurį būtų pagrįsta reikalauti, kad šis taikymas (skirtų ir panaudotų pajėgumų apskaitymas) vyktų be jokių trukdžių ir klaidų.

(14) Valdytojo teigimu, Aprašas yra taikomas, vadinasi, įpareigojimas buvo įvykdytas. Be to, valdytojas dar pažymi, kad Aprašo 13.13–13.20 punktuose nurodytus duomenis iš vežėjų gauna priskirtus ne konkretaus važiavimo lygmeniu, bet šiuos duomenis tokiu lygmeniu priskiria rankiniu būdu. Valdytojas teigia, kad nurodyta praktika nepažeidžia vežėjų teisėtų interesų ir lūkesčių, atitinkamai, neturėtų būti laikoma pagrindu abejoti atitinkamų užmokesčių už naudojimąsi infrastruktūra apskaičiavimo pagrįstumu.

(15) Valdytojas nurodo, kad Aprašo 13.13–13.20 punkte nurodyti duomenys pajėgumų panaudojimo apskaitai yra aktualūs perpildytos infrastruktūros atveju taikant Prioriteto taisykles⁶, kai 2023–2024 m. TTT galiojimo laikotarpiu infrastruktūros perpildymo nebuvo.

(16) Valdytojo vertinimu, už Teikime nustatytą įpareigojimo netinkamą vykdymą, siūloma skirti bauda yra neproporcinga pažeidimui, taip pat nesuderinama su teisingumo ir protingumo principais. Valdytojas šį vertinimą grindžia toliau pateiktais argumentais:

(16.1.) valdytojas pažymi, kad pagal įpareigojimą, jis buvo įpareigotas „Parengti ir iki 2022 m. birželio 1 d. pateikti Tarnybai GĮ skirtų pajėgumų faktinio panaudojimo vertinimo ir apskaitos aprašo projektą, pagal kurį pajėgumų panaudojimo apskaita būtų vykdoma atsižvelgiant į geležinkelių transporto eismo organizavimo informacinių sistemų duomenis, užtikrinant tikslių ir atsekamų duomenų apie GĮ skirtų pajėgumų faktinį naudojimą, kaupimą ir teikimą. GĮ skirtų pajėgumų faktinio panaudojimo vertinimo ir apskaitos aprašą, įvertinus Tarnybos pastabas, patvirtinti ir pradėti taikyti ne vėliau nei nuo 2023 m. gruodžio 10 d.“ Valdytojo vertinimu, Teikime konstatuoti trūkumai, susiję su Aprašo turiniu ir nurodyti Teikimo 13.1 punkto lentelėje, negali būti laikomi nurodytų įpareigojimų nevykdymu, kadangi:

(16.1.1.) valdytojo Paaiškinimuose nurodytos faktinės aplinkybės patvirtina tai, kad Valdytojas įvykdė visus Taikos sutarties⁷ 1.3 punkte nurodytus valdytojo įsipareigojimus dėl Aprašo derinimo su RRT bei kitais suinteresuotaisiais asmenimis, kadangi šis derinimas negali būti aiškinamas taip, kad visos derinimo metu gautos pastabos ir pasiūlymai turi būti priimti visa apimtimi, kuomet valdytojas motyvuotai pagrindžia jų nepriėmimo priežastis (valdytojas teigia, kad tai užtikrino parengęs ir pavišinęs pastabų ir pasiūlymų derinimo lentelę, taip pat nepriimtas pastabas aptarė atskirų susitikimų metu);

(16.1.2.) konsultacijų dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros tinklo nuostatų, taikomų 2024–2025 m. ir 2025–2026 m. TTT galiojimo laikotarpiu, įskaitant ir dėl šiais laikotarpiais taikytinų Skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo vertinimo ir apskaitos tvarkos aprašų, Valdytojas RRT pastabų ir pasiūlymų, numatytų Teikimo 13.1 punkto lentelėje, negavo, atitinkamai, pagrįstai laikė, kad Aprašas su Tarnyba suderintas.

(17) Valdytojas teigia, jog Teikime nustatyti trūkumai dėl netinkamo Aprašo taikymo, kiek tai susiję su pajėgumų nenaudojimo reguliarumo vertinimu, pajėgumų panaudojimo ataskaitoje ir

⁵ Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 41, 71, 101, 12, 14, 17, 19, 20, 21, 23, 241, 25, 252, 26, 28, 29, 291, 292, 293, 295, 296, 297, 298, 301, 302, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 253, 299, 2910 straipsniais ir 251 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XIV-772.

⁶ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. balandžio 9 d. įsakymas Nr. 3-197 „Dėl Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo perpildytoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje prioriteto taisyklių nustatymo“.

⁷ 2022 m. sausio 18 d. RRT ir Valdytojo sudaryta taikos sutartis Nr. SI1-1/2022.

kompensacijų už panaikintus pajėgumus ataskaitoje duomenų nesutapimu, yra pagrįsti objektyviomis (geležinkelių transporto eismo pertraukų, būtinų vykdant valstybei svarbius projektus, vykdymu), pasitaikančiomis žmogiškojo faktoriaus ar sistemų nulemtomis klaidomis, kurios pateisinamos vadovaujantis teisingumo ir protingumo principais, taip pat vertinant kartu su tuo, kad Teikime nustatytas įpareigojimo netinkamas vykdymas, nesukėlė žalos kitiems subjektams, turi būti vertinamos atsižvelgus ir į proporcingumo principą.

(18) Valdytojas paaiškinimuose nurodo, kad nesutinka su Teikime padaryta išvada, jog valdytojas priėmė netinkamus sprendimus dėl vežėjų mokėtino užmokesčio už reguliarių pajėgumų nenaudojimą. Valdytojo vertinimu, šie sprendimai buvo priimti tinkamai, nepaisant žmogiškosios klaidos dėl ribinio reguliaraus pajėgumų nenaudojimo procento taikymo. Valdytojas teigia, kad priimant šiuos sprendimus, jis vadovavosi su RRT suderintu skirtų ir panaudotų pajėgumų vertinimu, atitinkamai, net ištaisius minėtą klaidą ir valdytojui atlikus pakartotinį skirtų ir nepanaudotų pajėgumų vertinimą, vertinimo rezultatas nepasikeitė, t. y. neatsirado vežėjų, kurie turėtų mokėti užmokestį už skirtus, bet reguliariai nepanaudotus pajėgumus Patikrinimo metu vertintu laikotarpiu.

(19) Atsižvelgiant į tai, kad valdytojas detalizuotuose paaiškinimuose nurodė, jog tam tikrus Teikime nustatytus įpareigojimo netinkamo vykdymo trūkumus, susijusius su duomenų neįtraukimu į pajėgumų panaudojimo ataskaitą bei tam tikrus trūkumus, susijusius su duomenų apskaita, ketina pašalinti iki 2025 m. gegužės 13 d., t. y. iki numatyto Posėdžio, 2025 m. balandžio 25 d. RRT kreipėsi raštu Nr. 1B-1078 į valdytoją prašant iki 2025 m. gegužės 8 d. patikslinti, kada valdytojas ketina pateikti įrodymus, pagrindžiančius, jog nustatyti trūkumai yra pašalinti.

(20) 2025 m. gegužės 9 d. rašte Nr. SD-PAJ(INFRA)-28/2025 valdytojas nurodė, kad teikia įrodymus, jo teigimu, pagrindžiančius, jog trūkstami duomenys į pajėgumų panaudojimo ataskaitą yra įtraukti bei pajėgumų panaudojimo ataskaitoje esantys duomenų netikslumai pašalinti.

(21) RRT sudarė galimybę valdytojo atstovams duoti paaiškinimus 2025 m. gegužės 13 d. įvykusiame Posėdyje⁸. Posėdžio metu valdytojo atstovai iš esmės palaikė poziciją, išdėstytą Paaiškinimuose (šio nutarimo 14–20 pastraipos) ir prašė įvertinus valdytojo argumentus laikyti Teikime nustatytus įpareigojimo vykdymo trūkumus mažareikšmiais, kurie nesukėlė žalos kitiems geležinkelių transporto rinkos dalyviams.

(22) Valdytojo atstovai Posėdžio metu papildomai akcentavo, jog šiuo metu vyksta naujos geležinkelio stočių valdymo sistemos „YARD“, kuri padės automatizuoti pajėgumų panaudojimo ataskaitos duomenis, testavimo darbai. Valdytojo atstovai pažymėjo, jog „YARD“ sistema pilnai turėtų veikti nuo 2025 m. rugsėjo mėn., o 2025 m. lapkričio – gruodžio mėn. valdytojas turės naujus pajėgumų ataskaitos duomenis.

Taryba k o n s t a t u o j a:

Dėl įpareigojimo netinkamo vykdymo

(23) Kaip minėta šio nutarimo 1 pastraipoje, įpareigojimu, nustatytu 2021 m. sausio 6 d. RRT direktoriaus įsakymo 3.4 papunktyje, kuris iš dalies buvo pakeistas 2022 m. vasario 24 d. RRT direktoriaus įsakymo 1.2 papunkčiu, valdytojas buvo įpareigotas „parengti ir iki 2022 m. birželio 1 d. pateikti RRT vežėjams skirtų pajėgumų faktinio panaudojimo vertinimo ir apskaitos aprašo projektą, pagal kurį pajėgumų panaudojimo apskaita būtų vykdoma atsižvelgiant į geležinkelių transporto eismo organizavimo informacinių sistemų duomenis, užtikrinant tikslų ir atsekamų duomenų apie vežėjams skirtų pajėgumų faktinį naudojimą, kaupimą ir teikimą. Vežėjams skirtų pajėgumų faktinio

⁸ 2025 m. gegužės 19 d. Tarybos posėdžio protokolas Nr. TP-69.

panaudojimo vertinimo ir apskaitos aprašą, įvertinus RRT pastabas, patvirtinti ir pradėti taikyti ne vėliau nei nuo 2023 m. gruodžio 10 d.“

(24) Remdamasi Teikimu (žr. nuo šio nutarimo 7 pastraipos), Taryba daro išvadą, kad Aprašas yra patvirtintas ir taikomas nuo 2023–2024 m. TTT galiojimo laikotarpio pradžios, t. y. nuo 2023 m. gruodžio 10 d., kaip ir numatyta Įpareigojime. Visgi Taryba pažymi, jog vien tai, kad valdytojas parengė Aprašą ir jį taiko, savaime nereiškia, jog Įpareigojimas yra tinkamai įvykdytas – vykdant Įpareigojimą, svarbu užtikrinti ir jo vykdymo kokybę, t. y. užtikrinti, kad Aprašas būtų parengtas atsižvelgiant į susijusius teisės aktus bei geležinkelių transporto veikimo specifiką ir kad jis būtų įgyvendinamas (taikomas) laikantis visų jame nustatytų reikalavimų, t. y. būtų tvarkoma išsami jame numatyta pajėgumų panaudojimo apskaita, remiantis tos apskaitos duomenimis būtų tinkamai atliekami skirtų pajėgumų faktinio panaudojimo vertinimai ir priimami tinkami susiję valdytojo sprendimai, pvz., taikomas užmokestis už skirtus, bet nepanaudotus pajėgumus.

(25) Taryba, atsižvelgdama į Teikime nurodytas priežastis, dėl kurių laikytina, kad Įpareigojimas vykdytas netinkamai, ir į valdytojo paaiškinimus bei įrodymus, pateiktus raštu po to, kai 2025 m. kovo 13 d. buvo inicijuota sankcijos skyrimo procedūra, bei žodžiu Posėdyje, dėl konkrečių Teikime nurodytų Įpareigojimo vykdymo trūkumų sprendžia, kad:

(25.1) dėl Teikimo 13.1 papunktyje nurodytų Aprašo trūkumų Taryba, atsižvelgdama į valdytojo paaiškinimą, kad, prieš įsigaliojant Aprašui, dėl jo buvo viešai konsultuojamasi ir per šias konsultacijas RRT neteikė pastabų, kurios dėl Aprašo buvo pateiktos Teikime, pažymi, kad RRT nuodugniai įvertino Aprašą vėliau, kai buvo atliekamas Įpareigojimo vykdymo patikrinimas, nes tuo metu jau buvo galima įvertinti praktinį Aprašo veikimą, kartu atsižvelgiant ir į valdytojo pateiktus nagrinėjamo laikotarpio pajėgumų apskaitos duomenis, ir būtent tada išryškėjo Teikimo 13.1 papunktyje nurodyti Aprašo trūkumai. Atsižvelgdama į tai, Taryba konstatuoja, kad Aprašas turi trūkumų, kaip nurodyta Teikimo 13.1 papunktyje, ir kad valdytojas, siekdamas ateityje išvengti problemų, susijusių su Aprašo interpretavimu ir taikymu, turėtų įvertinti minėtas pastabas dėl Aprašo ir į jas atsižvelgti, prireikus derinant su RRT;

(25.2) dėl Aprašo taikymo trūkumų Taryba daro išvadą, kad:

(25.2.1) pajėgumų panaudojimo apskaitoje registruojami ne visi pagal Aprašą registruotini duomenys – po pažeidimo nagrinėjimo proceso metu valdytojo atliktų skirtų pajėgumų panaudojimo ataskaitos papildymų vis dar trūksta Aprašo 13.15 ir 13.16 papunkčiuose numatytų duomenų. Šiuo atžvilgiu Taryba pažymi, kad trūkstami duomenys (vežtų kontenerių ir puspriekabių kiekis ir vežto krovinio rūšis) neturėjo faktinio poveikio užmokesčio už skirtus, bet nepanaudotus pajėgumus, nustatymui ir taikymui nagrinėjamu laikotarpiu, nes atitinkamai yra susiję su pajėgumų panaudojimo vertinimu perpildytoje infrastruktūroje (nagrinėjamu laikotarpiu infrastruktūra nebuvo perpildyta) ir galimybe detaliau (pagal kiekvieną važiavimą) apskaičiuoti užmokesčius už naudojimąsi infrastruktūra), visgi, kaip nurodyta Teikimo 14.2 papunktyje, šie duomenys yra svarbūs siekiant užtikrinti tinkamą pajėgumų panaudojimo vertinimą, užmokesčių už naudojimąsi infrastruktūra apskaičiavimo skaidrumą ir patikimumą, statistikos tikslumą bei nuoseklumą ir apskritai visų įvairiais tikslais valdytojo naudojamų duomenų, susijusių su infrastruktūros naudojimu, skaidrumą, vientisumą, išsamumą, patikimumą ir nuoseklumą;

(25.2.2) pajėgumų panaudojimo apskaitoje yra atvejų, kai registruojami netikslūs duomenys, pvz., registruojami netikslūs faktinio traukinių ilgio duomenys, tačiau tokių atvejų santykinė dalis, vertinant pagal traukinių važiavimų skaičių nagrinėjimu laikotarpiu, yra maža;

(25.2.3) joje yra atvejų, kai skirtas pajėgumas nurodomas kaip panaudotas, nors visiškai nesutampa planuotas ir faktinis traukinio maršrutai, tačiau tokių atvejų santykinė dalis, vertinant pagal traukinių važiavimų skaičių nagrinėjimu laikotarpiu, yra maža. Visgi Taryba pažymi, kad, pagal Aprašo 4–6 punktus, skirtą pajėgumo panaudojimo vertinimas visų pirma priklauso nuo to, ar bent tam tikras atstumas buvo važiuotas numatytu maršrutu, todėl visiškas maršrutų nesutapimas turi

esminės įtakos skirto pajėgumo panaudojimo pripažinimui, todėl svarbu užtikrinti, kad tokio netikslaus skirtų pajėgumų panaudojimo vertinimo atveju būtų visiškai išvengta;

(25.2.4) dėl Aprašo taikymo, kiek tai susiję su pajėgumų nenaudojimo reguliarumo vertinimu pagal Aprašo 6 punktą, Taryba, atsižvelgdama į valdytojo pateiktus paaiškinimus ir įrodymus, daro išvadą, kad šis aspektas buvo derintas su RRT prieš patvirtinant Aprašą, todėl nėra pagrindo laikyti, kad valdytojas netinkamai taikė Aprašo 6 punktą. Visgi Taryba pažymi, kad iš Aprašo 6 punkto formuluotės galima suprasti, kad atskirai (nepriklausomai) vertinamas kiekvieno pareiškėjui skirto pajėgumo nenaudojimo reguliarumas, nors iš valdytojo ankstesnio derinimo su RRT turėtų būti suprantama, kad reguliariai nenaudotais pripažįstami arba nepripažįstami visi pareiškėjui skirti pajėgumai. Atsižvelgiant į tai, Aprašo 6 punkto formuluotė tobulintina siekiant išvengti dviprasmiškumo, kaip vertinamas skirtų pajėgumų nenaudojimo reguliarumas ir kokie pajėgumai laikomi reguliariai nenaudotais;

(25.2.5) yra pajėgumų panaudojimo apskaitos ir kompensacijų už panaikintus pajėgumus ataskaitos duomenų, kurie yra tarpusavyje susiję, nesutapimų, tačiau jų santykinė dalis, vertinant pagal traukinių važiavimų skaičių nagrinėjimu laikotarpiu, yra maža.

(26) Apibendrinusi tai, kas išdėstyta šio nutarimo 25 pastraipoje, Taryba daro išvadą, kad Aprašo nuostatų ir jų taikymo trūkumai, atsižvelgiant į visą Apraše numatytą registruoti duomenų apimtį ir traukinių važiavimų skaičių nagrinėjimu laikotarpiu, vertintini kaip nedidelės apimties, o esminiu trūkumu laikytinas Aprašo 13.15 ir 13.16 papunkčiuose numatytų duomenų neregistravimas pajėgumų panaudojimo apskaitoje. Visgi Taryba pažymi, kad tam, jog pajėgumų panaudojimo apskaitos ir vertinimo sistema veiktų tinkamai, ji turi apimti visus Apraše numatytus duomenis. Dėl to Taryba konstatuoja, kad valdytojas netinkamai vykdė įpareigojimą.

Dėl sankcijos skyrimo

(27) Nors ir valdytojas pripažino daugumą Teikime nustatytų įpareigojimo netinkamo vykdymo trūkumų, teigia, jog įgyvendina priemones pajėgumų panaudojimo apskaitos trūkumams pašalinti diegdamas „YARD“ sistemą, bendradarbiavo su RRT patikrinimo metu, tačiau, kaip nustatyta šio nutarimo 26 pastraipoje valdytojas įpareigojimą vykdė netinkamai. Papildomai pažymėtina ir tai, kad atliekant patikrinimą ir sankcijos skyrimo procedūros metu, Teikime nustatytų visų trūkumų (nutarimo 7.1–7.6 pastraipos) valdytojas nepašalino. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, jog Kodekso 7¹ straipsnio 2 dalyje numatyta, kad už geležinkelio transporto paslaugų rinkos reguliuotojų sprendimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą rinkos reguliuotojas turi teisę skirti šio straipsnio 3 dalyje nustatytas sankcijas. Kodekso 7¹ straipsnio 3 dalies 2 punkte įtvirtinta, kad jeigu šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas pažeidimas yra mažareikšmis, rinkos reguliuotojas turi teisę ūkio subjektui skirti įspėjimą.

(28) Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, jog sankcijos turi būti proporcingos padarytam teisės pažeidimui⁹. Todėl, sprendžiant klausimą dėl sankcijos skyrimo, svarbu vadovautis proporcingumo bei teisingumo principais. Taigi Taryba, atsižvelgdama į valdytojui nustatytą įpareigojimo netinkamo vykdymo aplinkybes, atsižvelgiant į tai, kad Aprašo turinys ir jo taikymo trūkumai vertinti, kaip nedidelės apimties pažeidimai, vertina, ar yra pagrindas remiantis Kodekso 7¹ straipsnio 3 dalies 2 punktu valdytojui skirti įspėjimą.

(29) Kaip minėta šio nutarimo 28 pastraipoje, skiriant ūkio subjektui įspėjimą pagal Kodekso 7¹ straipsnio 2 dalį, yra būtina nustatyta pažeidimo mažareikšmiškumo kriterijų.

⁹ Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas, byloje 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03.

(30) Nors ir Kodekso 7¹ straipsnio 3 dalies 2 punkte nėra numatyti pagrindai pažeidimo mažareikšmiškumo kriterijui konstatuoti, tačiau Kodekso 10 straipsnio 14 dalyje, kurioje kalbama apie vežėjų teisės aktų reikalavimų pažeidimus licencijuojant jų veiklą, numatyta, kad mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas suprantamas kaip veika, pažeidžianti teisės aktų reikalavimus, kurių pažeidimas nepadarė žalos viešajam interesui ar žmonių sveikatai, gyvybei ir kitiems šio Kodekso saugomiems interesams arba tokia žala labai nedidelė. Vertinant administracinių teismų praktiką mažareikšmio pažeidimo nustatymo kontekste, pažymėtina, jog iš esmės administraciniai teismai, vertindami, ar teisės aktų pažeidimas atitinka mažareikšmio pažeidimo pobūdį, vertina, ar atliktas teisės aktų pažeidimas nesukėlė didelės žalos ir (ar) reikšmingų padarinių teisės normų saugoms vertybėms¹⁰.

(31) Išanalizavus nagrinėjamo valdytojai nustatyto įpareigojimo netinkamo vykdymo faktines bei teises aplinkybes, nustatyta, jog Aprašo turinio ir jo taikymo trūkumai, atsižvelgiant į visą Apraše numatytą registruoti duomenų apimtį ir traukinių važdavimų skaičių nagrinėjimu laikotarpiu, vertintini kaip nedidelės apimties pažeidimai, dėl kurių, kaip pažymėta Teikime, nėra nustatyta, kad būtų kilusi reikšminga žala kitiems geležinkelių transporto rinkos dalyviams, ar apskritai geležinkelių transporto paslaugų rinkai, Lietuvos valstybei.

(32) Taryba, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytą, konstatuoja, jog valdytojo įpareigojimo netinkamas vykdymas, dėl kurio nėra nustatyta, kad būtų sukurta didelė žala kitiems rinkos dalyviams ar Lietuvos valstybei, atitinka mažareikšmio pažeidimo kriterijų, todėl yra pagrindas skirti valdytojai ne baudą, o įspėjimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 7¹ straipsnio 2 dalimi ir 3 dalies 2 punktu, Sankcijų už geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo sprendimų nevykdymą skyrimo ir šių sankcijų dydžio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. 1114 „Dėl Sankcijų už geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo sprendimų nevykdymą skyrimo ir šių sankcijų dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 32 punktu,

Taryba n u t a r i a:

1. Pripažinti, kad AB „LTG Infra“ netinkamai vykdė Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2021 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. (1.9E)1V-7 „Dėl AB „LTG Infra“ veiksmų, susijusių su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimu“ 3.4 papunktyje nustatytą įpareigojimą, iš dalies pakeistą Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2022 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. (1.9E)1V-142 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2021 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. (1.9E)1V-7 „Dėl AB „LTG Infra“ veiksmų, susijusių su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudojimu“ 1.2 papunkčiu.

2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą AB „LTG Infra“ skirti raštinį nurodymą – įspėjimą.

3. Tinkamam rašytinio nurodymo – įspėjimo vykdymui įpareigoti AB „LTG Infra“:

3.1. ne vėliau kaip iki 2025 m. rugsėjo 1 d., derinant su Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, ištaisyti Skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo vertinimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2023–2024 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų 20 priede, trūkumus, išvardintus šio nutarimo

¹⁰ Vilniaus apygardos administracinio teismo 2020 m. lapkričio 23 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I4-681-595/2020, 128 pastraipa; Vilniaus apygardos administracinio teismo 2020 m. vasario 11 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. el-664-815/2020, 221 pastraipa.

konstatuojamosios dalies 7.1.1–7.1.6 pastraipose, ir patikslinti minėto aprašo 6 punkto formuluotę atsižvelgiant į šio nutarimo konstatuojamosios dalies 25.2.4 papunktyje pateiktas pastabas;

3.2. iki 2025 m. spalio 31 d. užtikrinti visų Skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo vertinimo ir apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2024–2025 m. tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų 20 priede, 11–13 punktuose nurodytų duomenų apskaitą ir ne vėliau kaip iki 2026 m. sausio 16 d. pateikti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo ir skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo ataskaitas su minėto aprašo 11–13 punktuose nurodytais duomenimis, apimančiais 2025 m. lapkričio–gruodžio mėn. laikotarpį.

Šis nutarimas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkė

Jūratė Šovienė